

cerdotes nri in oibz q in missa faciunt ipm re-
 presentat. **U**n vt cu maiori reuerentia z deu-
 otione sacrosctā missaz solēnia audire velis.
 quid missa significet et quō xpm tā missa
 q sacerdos repntet cōpendiose dicere vo-
 lo. Sciendū igitur q sacerdos pmo capiti
 amictū supponit qd humerale dicit. qd vs-
 q ad humeros descendit. z int' psecratas ve-
 stes cōputat. postea albam z cingulo se cin-
 git. postea manipuluz in leua manu sumit.
 postea stola longā collo supponit. z eā can-
 cellatā in pectore ad modū crucis iuxta vtz/
 cellatū cinguloten' ligamētis applicat. po-
 stea casulā induit. et sic ad altare procedit.
 Si qd ex his indumētis p obliuionez ali-
 qd obmitteret grauit' peccaret. Quid autē
 hec significant breuiter videam'. Humerale
 caput cooprensū signat q xps q est caput ec-
 clesie diuinitatē in hūanitate abscondit. **A**-
 lba mūda z longa magnā xpi mūdiciā sigt.
 qz petr' dicit q xps pctm nō fecit. nec iuen-
 tus est dol' in ore ei'. **H**āc mūdiciā xps in
 baptismo nob tribuit. **L**inea em̄ alba per
 aquā dealbat. z ecclia p baptisimū xpi candi-
 dat. **C**ingulus designat v̄ginitatē xpi z sue
 castissime mris quā nos h̄c docuit dicēs.
Sint lumbi v̄ri zc. **M**anipul' in leua est
 hūilitas xpi in hac vita. vel manipul' in le-
 ua designat pugnaz xpi p iusticiā. ipse em̄ p
 iusticiā pugnavit. mūdū supauit. z diaboli
 ptatē deiecit. z idcirco manipul' i leua cli-
 peū vel pugnā p iusticiā designat. **A**d hanc
 nos hortat xps dicēs. **B**eati q psecutionē
 patiunt' p̄t' zc. **S**tola longa sup collū ante
 cor z vsq ad pedes dependēs signat obedi-
 entia xpi z voluntaria seruitutē p nob. **I**pse
 em̄ p salute nra fact' est p̄i obediens vsq
 ad mortē. mortē autē crucis. z h̄ designat can-
 cellatā stola in pectore ad modū crucis. **D**e-
 signat etiā crux i pectore passionē xpi quam
 circūferre quigili meditatiōe debem'. vna
 em̄ sacerdotē in corde z corpe p mortificati-
 onē t̄rene delectatiōis. **D**esignat etiāz crux
 ante pect' sacerdotis cācellatā pplm iudaicū
 in sinistra partē transire. q xpm occidit z in
 ipm credere noluit. **P**opul' autē gētil' i xpm
 credidit z se in dexterā partē p fidez collo-
 cavit. qd exp̄sum ē in **B**enesi qm iacob ne/
 potibz suis. vicz manass' z effraim b̄ndicēs
 cancellat' manibz. dexterā sup iuniores. scz
 effraim. leuā vero sup seniores. s. manassen
 posuit. z ait. **B**ndicat de' puer' illis. **C**asu-

la. i. parua casa vel dom' signat celū z t̄raz.
 q xps sua maiestate implet sic ipse dicit p
 phetā. **C**elū z t̄rā ego impleo. **C**asula etiāz
 designat caritatē q diligere debemus ami-
 cos in deo. z inimicos. p̄t' deuz. sic xps nos
 docuit p̄bo z exēplo. p anteriore ptē casule
 designant amici. p posteriore inimici. **U**n
 xps dixit. **D**iligite inimicos v̄ros zc. **D**icit
 aut missa a mittēdo. z repntat legationē inf-
 hoies z deū. **D**e' em̄ mittit filiū suū xpm i
 altari. z iterū mittit ecclia fidelis eundē chri-
 stū ad p̄zem vt p pctōribz intercedat. **I**te an
 in ceptionē misse sacerdos dicit p̄fessionez.
 qz licet sit nūci' z legatus fidelis. tñ se scire
 debet pctōrē esse accusans se de pctis suis.
 sicut scriptū est. **I**ustus in p̄ncipio accusa-
 tor est sui. **S**ignat etiā p̄fessio ante missaz
 q xps p peccat' nris mortu' est. iust' p in-
 iustis. vt nos offerret deo p̄i. et ipse christ'
 in p̄sona pctōr' dicit in ps. **L**ongea salute
 mea verba delictōr' meoz. q. d. pctā popul'
 mei nō pmittunt me viuere. sed oportet vt
 p pctōribz moriar. z sic eos p̄i meo recōcili-
 ando offerā. **I**tem post p̄fessionē sacerdos
 accedēs altare illud osculat. signās p incar-
 nationē z passionē xpi salutē et pacē iudeis
 z gentibz ad fidē xpi p̄uersis esse nūciatāz.
In dextro ei' cornu altaris iudei. in sinistro
 vero gētilēs designati sūt. **U**n z missa i dex-
 tro cornu inchoat. qz ex stirpe iudeoz xps
 hūanitatez assūpsit. **B**ea em̄ vgo maria de
 regia stirpe dauid originē duxit. q de spiri-
 tusctō xpm dñm nrm cōcepit. **T**andē cho-
 rus vel sacerdos introitū misse incipit quē
 oēs astātes clerici p̄cordit cantare debent.
Chor' nāq grece p̄cordia d̄r latine. **Q**uāt
 introit' bis cantat' p hoc desiderii antiqz
 patruz designat. in qrum p̄sona **I**sa. dixit
 de incarnatione christi quā p̄bete z patri-
 arche desiderabant. **U**tinā dirūperes ce-
 los z descenderes. quozū tandē audiēs cla-
 morem domin' venit in mundū. sicut ipse p
 ps. dicit. **P**ropter miserā inopūz gemituz
 pauperū nunc exurgā zc. **I**tem q introit'
 bis cantat' designat q qui ventur' erat. de-
 us z homo in vna p̄sona existeret. **I**tem q
 introitus bis cantat' z in medio sc̄tā trini-
 tas p glia p̄i collaudat. signat q christ' de
 virgine natus introiuit in hunc mundū et
 fidem trinitatis nobis insinuans itez afcē-
 dēdo introiuit i celū. quē multi scōr' imita-
 ti sunt. q licet hunc mundū p natiuitatē z p

[Marginal notes in a smaller script, partially illegible]

Expositio misse Bonaventure

pagationē carnis introierūt z carnalit de
parentibz nati sunt. tñ p fidē scē trinitatē in
baptismo vel effusione sanguinis p xpo sūt
renati. z sic angelicis choris associari. vnder
kyrie el. nouē decantant. qz dragma decia
scz būana natura q̄ pdita erat. nouē cho
ros angeloz p incarnationē xpi instaurat.
z qz sc̄ti angeli de hac instauratiōe gratulā
tur. hymn⁹ angeloz. s. **G**loria in excelsis. quē
ip̄i in natiuitate xpi cantauerūt p sacerdo
tem letant inchoat. h̄ signās q̄ xps p̄ hu
mani generis restauratiōe incarnari digna
tus est. **Q**ue autē in h̄ hymno sequunt. s. lau
damus te vsqz ad finē. beat⁹ thelephoz⁹ pa
pa post sc̄tm̄ Aplm̄ Petrū nūero octauus
apposuisse d̄z. licet qdā sc̄tm̄ hylariū ep̄isco
pū pictauiensem z doctorē p̄cipuū hec ap
posuisse ostendat. **U**n̄ sciendū q̄ cū kyrie el.
cantam⁹. dñi dei n̄ri misericordiam puocam⁹ et
vt n̄ri miserere inuocam⁹. **K**yrie el. interp̄
tatur. dñe de⁹ p̄r miserere. xpe el. dñe Jesu
xpe fili dauid miserere. **K**yrie el. dñe sp̄s
sc̄tē miserere. ymas em̄ latine signat nobis.
q. d. ecclia catholica. **S**c̄tē p̄r qui filiū tuū
misisti vt ex v̄gine maria nascere miserere
nobis vt nouē chor⁹ angeloz associemur.
xpe fili dei viui q̄ de v̄gine maria nasci di
gnat⁹ es. miserere nob. **S**c̄tē sp̄s q̄ maria
virginē tua gr̄a implesti qm̄ xpm̄ p̄cepit mi
serere nob. **S**ic autē trinitatē p̄ **K**yrie el. et
xpe el. inuocam⁹ z gl̄ia in excelsis subiūgi
mus. vt oñdam⁹ eundē deū colere in terris
quē angeli venerant in celis. **P**ost h̄ sequit
Dio. q̄ collecta d̄z. eo q̄ oēs astātes misse.
se debeāt deuote colligere. z cū sacerdote fi
delit̄ orare. **E**t huic orōni p̄mittit̄ salutatio
scz dñs vobiscum. z hec salutatio p̄tinet ad
simplicē sacerdotē. **E**p̄i autē q̄ sunt vicarij
xpi salutare solēt pplm̄ ea salutatiōe q̄ xps
salutauit suos discipulos. i. par vob. q. d. si
digne sacris mysterijs interesse velit̄ sitis
filiij pacis. **D**e salutatiōe minoz sacerdotū.
scz dñs vobiscū z r̄n̄sione ppli. z cū sp̄u tuo.
sicut dicit beat⁹ **H**iero. cuz sp̄u hois optat
sp̄s dei esse. qz in sp̄u rōnali creat⁹ est ho
mo ad imaginē z similitudinē dei. **H**ortatur
autē oēs circūstātes vt secū orēt di. **O**rem⁹.
In oēs vanitatē postponam⁹. detractiōes
z susurratiōes malas in ecclia abijciamus z
deuotōi diligentissime intēdam⁹. z orōni sa
cerdotis in missa. eo q̄ ip̄e sacerdos suaz et
oīm circūstantiū orōnē z deuotionē in sua

supplicatiōe colligat z ad deū p̄ces fundat.
quā cū cluserit petit vt exaudiri mereat a
p̄re. p̄ dñm̄ n̄rm̄ iesum xpm̄. **U**n̄ si exaudi
ri volum⁹. dñm̄ ad nos clamantē audiam⁹
in epla. z e⁹ p̄cepta impleam⁹ in q̄ntū possū.
E Distola em̄ interdū ex veteri. inter
dū ex nouo testamēto sumit. **E**t
testamētū z nouū de dño et e⁹
p̄ceptis loquunt. **D**icit autē epla ab epi qd
est supra. z stola missio. q̄i de sup̄mis missa.
Sp̄u em̄ sc̄to inspirati. p̄phete z apli locuti
sunt oīes. **S**ciendū q̄ in q̄rtis serijs q̄
tuoz tpm̄ legunt due lectiōes. s. p̄pheta z
p̄istola. **I**n quibz designat q̄ oīes clerici
q̄ ordinandi sunt z inuestiendi sacris ordi
nibz in sequētī sabbato. eruditi debent esse
in veteri z in nouo testamēto. **U**el in duobz
lectiōibz designat. q̄ in corpe z ania mundi
debēt esse. **A**b hac em̄ q̄rta feria vsqz ad sab
batū clerici antiquit̄ examinant. z sab
bato ordinādi ep̄o p̄ntabant. **I**n quo sab
bato q̄nqz lectiones legunt. ad designandū
q̄ oīes q̄ illo die ordines cōsequunt. **I**llu
minatos debēt habere sensus. vt populus
sibi cōmissum eo meli⁹ regere valeat. **R**is
si cecus cecū ducit zē. **D**ebēt ergo in māda
tis dñi p̄seuerare fidelit̄. q̄ eis in lectiōibz et
eplis frequētī recitant. z ire de stultie in
stutē. qd̄ **G**raduale designat. **D**icit ei a gra
diendo. **U**n̄ dñs cuidā dixit. **S**i vis ad vi
tam ingredi serua mādata. **G**raduale autē
in duobz v̄sibz terminat. qz in duobz p̄ceptis
caritatis. s. in dilectiōe dei z p̄imi vniuersa
lex pendet z p̄phete. **P**er caritatē autē me
rebitur gaudia regni celest̄. qd̄ in alla de
signat. **I**n celo em̄ sc̄ti deū laudāt. z alla in
terpr̄at laudate deū. **G**audiū autē sc̄toz in
terminabilez ineffabile d̄z. qd̄ p̄ neuma post
alla dulce z lōgū sat. p̄pe declarat. **S**olem⁹
em̄ lōgā notā tonādo p̄ alla sup̄ bācl̄am
a. p̄lixius decātare. q. d. **G**audiū sc̄toz in ce
lis intermiabile z ineffabile ē. **Q**uāte tpe
meroz tractū p̄ alla cantam⁹. in h̄ meroz
z tristitiā hui⁹ seculi designamus. **S**equit̄
de sequētij. **S**equētie dicunt a sequendo
qz antiquū cantū secuti sunt. **F**ecit autē se
quentias nather⁹ abbas sc̄ti **B**alli. **Q**uidā
autē monachi grisei sequētiās nō cātāt. qz
ip̄i antiquū vsuz nō sequunt in cantando.
Multi etiā p̄ abbatē narhez sequētiās no
uas fecerūt. sicut hermann⁹ p̄tract⁹. q̄ fecit
Aue p̄ clara. z **S**c̄ti sp̄s. z multi alij quoz

Kyrieleyson.
Quare cātāt nonies?

Quare gl̄ia in excelsis subiūgitur
Kyrieleyson?

moia l...
om̄ sc̄toz in trinitate...
d̄z. licet qdā sc̄tm̄ hylariū ep̄isco
pū pictauiensem z doctorē p̄cipuū hec ap
posuisse ostendat. **U**n̄ sciendū q̄ cū kyrie el.
cantam⁹. dñi dei n̄ri misericordiam puocam⁹ et
vt n̄ri miserere inuocam⁹. **K**yrie el. interp̄
tatur. dñe de⁹ p̄r miserere. xpe el. dñe Jesu
xpe fili dauid miserere. **K**yrie el. dñe sp̄s
sc̄tē miserere. ymas em̄ latine signat nobis.
q. d. ecclia catholica. **S**c̄tē p̄r qui filiū tuū
misisti vt ex v̄gine maria nascere miserere
nobis vt nouē chor⁹ angeloz associemur.
xpe fili dei viui q̄ de v̄gine maria nasci di
gnat⁹ es. miserere nob. **S**c̄tē sp̄s q̄ maria
virginē tua gr̄a implesti qm̄ xpm̄ p̄cepit mi
serere nob. **S**ic autē trinitatē p̄ **K**yrie el. et
xpe el. inuocam⁹ z gl̄ia in excelsis subiūgi
mus. vt oñdam⁹ eundē deū colere in terris
quē angeli venerant in celis. **P**ost h̄ sequit
Dio. q̄ collecta d̄z. eo q̄ oēs astātes misse.
se debeāt deuote colligere. z cū sacerdote fi
delit̄ orare. **E**t huic orōni p̄mittit̄ salutatio
scz dñs vobiscum. z hec salutatio p̄tinet ad
simplicē sacerdotē. **E**p̄i autē q̄ sunt vicarij
xpi salutare solēt pplm̄ ea salutatiōe q̄ xps
salutauit suos discipulos. i. par vob. q. d. si
digne sacris mysterijs interesse velit̄ sitis
filiij pacis. **D**e salutatiōe minoz sacerdotū.
scz dñs vobiscū z r̄n̄sione ppli. z cū sp̄u tuo.
sicut dicit beat⁹ **H**iero. cuz sp̄u hois optat
sp̄s dei esse. qz in sp̄u rōnali creat⁹ est ho
mo ad imaginē z similitudinē dei. **H**ortatur
autē oēs circūstātes vt secū orēt di. **O**rem⁹.
In oēs vanitatē postponam⁹. detractiōes
z susurratiōes malas in ecclia abijciamus z
deuotōi diligentissime intēdam⁹. z orōni sa
cerdotis in missa. eo q̄ ip̄e sacerdos suaz et
oīm circūstantiū orōnē z deuotionē in sua
supplicatiōe colligat z ad deū p̄ces fundat.
quā cū cluserit petit vt exaudiri mereat a
p̄re. p̄ dñm̄ n̄rm̄ iesum xpm̄. **U**n̄ si exaudi
ri volum⁹. dñm̄ ad nos clamantē audiam⁹
in epla. z e⁹ p̄cepta impleam⁹ in q̄ntū possū.
E Distola em̄ interdū ex veteri. inter
dū ex nouo testamēto sumit. **E**t
testamētū z nouū de dño et e⁹
p̄ceptis loquunt. **D**icit autē epla ab epi qd
est supra. z stola missio. q̄i de sup̄mis missa.
Sp̄u em̄ sc̄to inspirati. p̄phete z apli locuti
sunt oīes. **S**ciendū q̄ in q̄rtis serijs q̄
tuoz tpm̄ legunt due lectiōes. s. p̄pheta z
p̄istola. **I**n quibz designat q̄ oīes clerici
q̄ ordinandi sunt z inuestiendi sacris ordi
nibz in sequētī sabbato. eruditi debent esse
in veteri z in nouo testamēto. **U**el in duobz
lectiōibz designat. q̄ in corpe z ania mundi
debēt esse. **A**b hac em̄ q̄rta feria vsqz ad sab
batū clerici antiquit̄ examinant. z sab
bato ordinādi ep̄o p̄ntabant. **I**n quo sab
bato q̄nqz lectiones legunt. ad designandū
q̄ oīes q̄ illo die ordines cōsequunt. **I**llu
minatos debēt habere sensus. vt populus
sibi cōmissum eo meli⁹ regere valeat. **R**is
si cecus cecū ducit zē. **D**ebēt ergo in māda
tis dñi p̄seuerare fidelit̄. q̄ eis in lectiōibz et
eplis frequētī recitant. z ire de stultie in
stutē. qd̄ **G**raduale designat. **D**icit ei a gra
diendo. **U**n̄ dñs cuidā dixit. **S**i vis ad vi
tam ingredi serua mādata. **G**raduale autē
in duobz v̄sibz terminat. qz in duobz p̄ceptis
caritatis. s. in dilectiōe dei z p̄imi vniuersa
lex pendet z p̄phete. **P**er caritatē autē me
rebitur gaudia regni celest̄. qd̄ in alla de
signat. **I**n celo em̄ sc̄ti deū laudāt. z alla in
terpr̄at laudate deū. **G**audiū autē sc̄toz in
terminabilez ineffabile d̄z. qd̄ p̄ neuma post
alla dulce z lōgū sat. p̄pe declarat. **S**olem⁹
em̄ lōgā notā tonādo p̄ alla sup̄ bācl̄am
a. p̄lixius decātare. q. d. **G**audiū sc̄toz in ce
lis intermiabile z ineffabile ē. **Q**uāte tpe
meroz tractū p̄ alla cantam⁹. in h̄ meroz
z tristitiā hui⁹ seculi designamus. **S**equit̄
de sequētij. **S**equētie dicunt a sequendo
qz antiquū cantū secuti sunt. **F**ecit autē se
quentias nather⁹ abbas sc̄ti **B**alli. **Q**uidā
autē monachi grisei sequētiās nō cātāt. qz
ip̄i antiquū vsuz nō sequunt in cantando.
Multi etiā p̄ abbatē narhez sequētiās no
uas fecerūt. sicut hermann⁹ p̄tract⁹. q̄ fecit
Aue p̄ clara. z **S**c̄ti sp̄s. z multi alij quoz

noia longū eēt dicere. **Q** autē dicitur aū euāgelii
 nūm sequētia sc̄i euāgelij .i. sequētia q̄ legi de/
 bēt sūt fm̄ **Mat. vl. Joh. dicta. Sequit̄ vi-**
 dere q̄re euāgelij i aq̄lonari pte legat. r qd
 p̄ h̄ insinuat. **Euāgelij grece dicitur bonū nūci-**
 ans latine. **Et qd meli nūciās q̄ q̄ filij mis-**
 sus a p̄e. dicit. venite b̄ndicti p̄ris mei. **Q**
 autē euāgelij i aq̄lonē legat. h̄ desigt q̄ dñs
 iēsus q̄ p̄ nob̄ incarnari dignat̄ ē. luciferz r
 oēs aereas pt̄ates debellare venit. **Ipe em̄**
 lucifer dixit. **Ponā sedē meā ad aq̄lonē r si**
 mil̄ ero altissimo. **Cui dictū ē. Quō cecidi**
 r̄ rē. **Igit̄ euāgelij legēdū ēvt aq̄lo surgat**
 r auster veniat. qd ē dicere. vt diabol⁹ fugi/
 at r sp̄s sanctus adueniat. **Solet autē legens**
 euāgelij p̄lm̄ salutare r eis salutē dñi opta/
 re q̄m̄ corda circūstātū apian̄ ad audie/
 da r iplēda v̄ba sc̄i euāgelij. **Et r̄ndet p̄ls.**
Ha tibi dñe. q̄ nos ad tuā doctrinā voca-
 re r tuo sanguie redimere dignat̄ es. **Si**
 gnāt autē se fideles signo sc̄e cruc̄ in initio
 euāgelij sic r legēs euāgelij. vt ad intelligē/
 da v̄ba sc̄i euāgelij ab inanis cogitatioibz
 mūdent. r a dño audire mereant. qd disci/
 puli a dño meruerūt audire. **Iā vos mūdi**
 estis p̄pter sm̄onē quē locut⁹ sum vob. **De**
 bēt enā v̄ba sc̄i euāgelij stādo r denudato
 capite ab oibz r sine baculo vl̄ reclinatorio
 cū reuerētia et tremore audiri. qz dñs nu/
 dā r aprā v̄barez in euāgelio p̄dicauit. **Uñ**
 male faciūt q̄ eo tpe genua flectūt vl̄ i ozo/
 ne p̄cibunt. **Dñs em̄ iēsus x̄ps dulcissima**
 v̄ba r mellisua p̄dicauit. q̄ etiā ab extrane/
 is cōmēdata sūt. **Uñ legis in euāgelio Jo.**
Qdā ē v̄ba audietes dixerūt. Hunc lo
cut⁹ est hō sicut hō loquit̄. r mirabant̄ de
his q̄ p̄cedebāt de ore dei. De mirabilibz at
r de signis q̄ in euāgelij legunt̄. statim lecto
euāgelio laic⁹ aliqd̄ esset dicēdū. Post h̄
sequit̄. Credo in vñū. qz oīa q̄ x̄ps p̄dicauit
r euāgeliste sc̄ps̄t̄ firmis credere debem⁹.
Hanc fidē catholicā greci symbolū vocāt.
Est autē triplex symbolū a sc̄is p̄tibz editū
Primū videlicet Credo in deū. qd ad horam
solet dici. Hoc symbolū sc̄issimi x̄pi apli p
singlas p̄riculas p̄posuerūt. r hāc fidē apli
p̄ totū orbē diuulgauerūt. Sed sciendū qz
huic fidei catholice heretici fortissime resti
terūt impugnātes eam. Sc̄issimi autē epi
rvij inē q̄s br̄s Nicola⁹ dicitur fuisse p̄cilio ni
ceno habito p̄ tpa ap̄loz hāc fidē catholi
cā ab aplis editā diligentissime elucidare cu

rauerūt. r symbolū h̄. **f. Credo in vñū qd in**
 missa canit̄ ediderūt. r in missa cātari statu/
 erūt. qd statutū in p̄cilio p̄stātinopolitano
 a multz sc̄is ep̄e nē q̄s dicitur fuisse br̄s **Gu**
g⁹. valde approbatū r firmatū est. Tercium
symbolū ad horam p̄mā dicit. f. Quicunqz
vult b̄tis. S. anast⁹ alexādrin⁹ ep̄s dīno
sc̄it̄ edidisse. Et hec dicta de symbolo suffici
ant. Sequit̄ videre de offertorio. Dicit̄
autē offertoriū ab offerēdo. eo qz p̄ls oblati
ones ad altare deferēs. deuotū r fidelē se eē
deo oñdat. Nā sicut sacerdotes solent gau
dere si multi ad offerendū veniāt. sic apli
gaudebāt qm̄ multi se p̄ls deo offerēbāt r fi
dei catholice obediebāt. sic in actibz ap̄loz
legit̄. Solet autē sacerdos aū offertoriū po
pulū p̄ dñs vobiscū salutare. r ad orādūz p
ozem⁹ inuitare. qz ordo p̄ueniēs est vt post
p̄dicationē euāgelij iā lecti sequat̄ in corde
laus. in ore fruct⁹. in ope fides. Preterea
r offerēda dicit. qz dño sacrificiū laudis offer
tur. Sacerdos em̄ accept⁹ oblatōibz a po
pulis. calicē p̄patū vino r aq̄ r hostia a mini
stris. post h̄ liber candōis r p̄fatiōis ad sini
strā partē deferit. iuxta quā p̄tē r euāgelijz
legi solet. sicut sup̄ dictū est. qz gentes do
ctrinā x̄pi r ap̄loz q̄ in sinistro cornu altaris
figurate sunt a iudeis r deuot⁹ q̄ iudei su
sceperunt. Iudei em̄ exceptis paucz doctri
nā x̄pi repulerūt r ap̄los de iudea eiecerūt
Ita vt ipi dicerēt iudeis. Vobis quidē p̄
bum salutis missum est. quia ergo repulisti
nos. et indignos vos illo iudicastis r eter
ne vite. ecce cōuertimur ad gentes. Actū
riij. Unde si vñū lumen tm̄ ad missam h̄
beatur. ante euāgelij ad sinistrā partē alta
ris ponendū est. qz cercus fidē signat. qz in
christū credimus nos qui ex gentibz veni
mus. His itaqz peractis calix cum patena
adaptat̄. in q̄ vinū cū aq̄ limphat̄. r cū obla
ta adhibita sup̄ altare eleuat̄. Sciendū qz al
tare qd drāgulū designat crucē x̄pi qd drac⁹.
Calix sepulchz dñi. Patena lapidē suppo
sitū. Corpale syndonē mūdā in q̄ inuolutū
est corp⁹ dñi. Rotūditas hostie trinitatē et
eternitatē dei. Rotūditas ei sine caret r iustio.
Eternitas etiā caret initio. r sine n̄ claudis.
qd i sine collect̄ aq̄ qm̄ p̄ oīa seclā dicitur declara
Altare qm̄ ab ep̄o p̄lecrat̄ in q̄tuoꝝ cornibz
ad modū cruc̄ oleo pūgit̄. Et ecclia sangui
ne christi similiter est puncta. Unde cantat̄
de crucē stipite. Quē sacer cruoz pūxit rē

+

Ad em̄ d̄z eisdē digitis q̄c̄q̄ nisi hostiā tan-
gere. Quos eos i calice post sumptioez sacri
laue. Sequit̄ videre de canone missę.
quę diuersi sc̄i cōposuerūt. S̄z q̄dā scola-
stic̄ romane ecclie ad petitionē apl̄ici regu-
laris eū ordinauit. Nā fortissimā z sc̄issimā
distinctionē quā x̄ps edidit i medio cano-
nis. sic cor hominis i medio posuit. Cor em̄
hoīs d̄z i medio corp̄is positū. sic z sacra-
tissima s̄ba cū q̄b̄ sacerdos corp̄ x̄pi z san-
guinē pficit i medio canonis repiunt. q̄si
rege diuino i medio existēte. et sc̄to exercitu
circūstāte. **V**ltri em̄ sc̄i. s. **B**elasi. **D**ama-
sus. **G**rego. **L**eo. **S**ergi. papa. z ceteri mul-
ti diuersas clausulas apposuerūt. S̄z apl̄i
solū hanc clausulam. **Q**ui p̄die. cū p̄z n̄r
dicētur. z sic missam cantauerūt. **C**anō em̄
discrete z sub silentio legēdus est. **D**iscrete
vt verba canonis nec nimis velocit̄ linco-
pando v̄l nimis prabēdo. circūstātibz ge-
neret tediū. **U**n̄ ecclia statuit vt canon de-
note z sub silērio legat̄. q̄d silentiū hūilitatē
x̄pi i sua passiōe indicat. qz corā p̄side stās
diuidicat̄ nihil dicebat. z sicut agn̄ coram
condente. sic nō aperuit os suū. **E**st autem
initium canonis.

Quiḡ clemētissime p̄f. **U**bi notan-
dū est q̄ hec p̄iūctio iḡ. ad p̄fatio-
nē z ad sc̄tū refer̄ q̄ añ canonē can-
tata sūt. q. d. sacerdos i p̄sona ecclie. Quia
admissi ops de v̄t te cū sc̄is angel̄ lauda-
rem̄ z idē clamarem̄. **J**ō clemētissime p̄z
te supplices rogam̄ ac petim̄ p̄ iesum. vti
id est. vt accepta habeas hec dona z b̄ndi-
cas. **S**ciendū aut̄ q̄ diuina p̄uidētia factuz
est vt canon ab hac l̄ra **T**incipet. q̄ sui for-
ma signū cruc̄s oñdit i figura. **I**n plerisq̄
sacramētōz. i. canonū libris. imago cru-
cifixi depingit̄. vt nō solū intellect̄ l̄re. ver̄
z aspect̄ figure mēoriā d̄n̄ice passiōis inspi-
ret. **L**ra nāq̄ **M**ysteriū cruc̄s insinuat. di-
cente d̄no p̄ p̄ham. **S**igna thau i frontibz
viroz dolentiū z gementiū. ne ab anḡlo p̄-
cuciant̄. **E**t q̄ i frontibz p̄ p̄firmatōez r̄vi-
sionē d̄n̄ice passiōis deuotissime teneam̄
Un̄ statuti ē a sc̄tis p̄zibz. ne q̄lq̄ sacerdo-
tū i aliquo altari missaz celebraret nisi ibi
imago posita fuerit crucifixi. **Q**uam sacer-
dos intus z brachia extensa i ea cernens.
p̄ ppl̄i delictis exorādo brachia sua ad eum
extēdere ad modū crucis nullaten̄ erube-
scat. **P**aulus nāq̄ dicit. **D**isi ablit gloria

ri nisi i cruce zc. **U**n̄ qz de sc̄tā cruce v̄l de
signis crucis hic mērio habita est. pauca d̄
mysterio cruc̄s hic inserant̄. **I**psa nāq̄ crux
est impiū sup̄ humerū saluatoris. **O** signuz
ineffabile z sacramētōz vbertate refertuz.
Cruce est lignuz vite i medio paradisi. q̄d
q̄ttuor euāgelioz flumia rigāt. **C**ruce est ca-
ritas. i. cubic̄ i q̄bus p̄summata est archa
id est ecclia. **C**ruce est ara sup̄ quā imolauit **abrahā**
ysaac filiū. i. p̄z celest̄ d̄m iesuz x̄pm. **C**ruce
est lignū q̄d missuz est i marath. i. i mūdū.
z dulcorate sunt aque leḡ. qz p̄ cruce disci-
mus inimicos diligere. q̄d vtiq̄ legi veter̄
testamētī s̄riū est. **I**psa em̄ dicit. **O**dio ha-
bebis inimicū tuū. z oculū p̄ oculo. dentē p̄
dente. **C**ruce est s̄ga cū q̄ petra p̄cussa est. i.
x̄ps. z egressa sūt flumia largissima sanguis
z aque. q̄b̄ anie n̄re sanant̄ z lauant̄. **C**ruce
est pal̄ i q̄ erecto serpente eneo. i. x̄po. oēs
q̄ eū fidelit̄ aspiciūt liberant̄ a moribz ser-
pentū ignitoz. i. diaboloz. **C**ruce est cirba-
ra i q̄ n̄r dauid. i. x̄ps p̄sallebat̄ q̄n̄ i ea p̄-
debat. z malignoz spūum ipet̄ a saul. i. ab
hūano genere refrenabat. **C**ruce est duo li-
gna q̄ colligebat̄ vidua sareptana. i. ecclia. vt
sibi z filio panē faceret. qz i cruce panis. i.
x̄ps d̄ns decoct̄ est. **C**ruce est lignū helisei.
ad q̄ ferrū de p̄fundo natauit. qz p̄ lignuz
crucis de abyssu mort̄ sum̄ extracti. z hoc
ab heliseo caluo habem̄. i. x̄po i cruce de-
nudato. l̄ i mōte caluarie crucifixo. **C**ruce
est lignū de q̄ dicit̄ indei p̄ **H**ieremiā p̄p̄e-
tā. **V**enite mittam̄ lignū i panē ei. i. x̄pm
i cruce interficiam̄. **C**ruce ē palma quā x̄ps
ascēdit z fruct̄ ei app̄hēdit. i. redēptionem
n̄ram. **C**ruce est clavis dauid q̄ ianuaz celi
aperuit z nos intromisit. **Q**uāt̄ tres cru-
ces vltra calicē z hostiā p̄ man̄ sacerdotis
signant̄. q̄d significēt videam̄. **S**ignat̄ em̄
tres traditiōes q̄b̄ filī dei tradit̄ ē i mor-
tē. **T**radit̄ em̄ ē filī a d̄o p̄re. sic dicit̄ **A**pl̄s.
Proprio filio suo nō pep̄cit. sed p̄ nob̄ oibz
tradidit̄ illū. **H** p̄mū signū signat̄ vbi d̄z. hec
dona. **I**tē tradidit̄ filī seip̄z. de q̄ traditiōe
dicit̄ **I**sa. **T**radidit̄ i mortē aiām suā. et cū
scelerat̄ reputat̄ est. et hec traditio signat̄
cū d̄z. hec munera. **D**e em̄ h̄ mun̄ valde li-
benter acceptat. **I**tē x̄ps tradit̄ ē a iuda di-
scipulo. et hoc i malo. de q̄ traditiōe dicit̄
Dat. i. euāg. **Q**ui aut̄ tradidit̄ eū dedit̄ eis
signū di. **Q**uēcūq̄ osculat̄ zc. z h̄ traditio
signat̄ i h̄bo. hec sc̄a sacrificia illibara. qz em̄

hoim qbz xps vendit? est a iuda. s. sacerdos /
 tes scribe z pharisei. Isti em xpm emerunt z
 eu qsi maledictu r pscriptu tractaverit. Sz
 sacerdos ecotrario dicit xpm esse oblatōez
 benedictā. qz bndictus fructus ventris ma /
 rie. A scripta. qz iesus in scripturis vocibz pro /
 phetarz p signat? assistit p nobis faciei divi /
 ne. **Ratā.** qz regnū eius durat sine fine. **Qd**
autē due crucez specialitē sup calicē z hosti /
 am fūit signat? qz iudas venditor z quidam
 emptores q ad fidē p pñiam nō redierunt.
 ppter h corpus z aiām pdiderūt. In hac au /
 tē clausula sublequit. **Rōnabile** acceptabi /
 le facere digner. qsi sacerdos dicat. **Iudei**
 in veteri testamēto obtulerūt oblationē irra /
 tionalē. i. in mēta mutat rōne carētia. **Sed**
 tu scitissime z clemētissime pī facere digne /
 ris oblationez nām rōnabile. vt apud te p
 nobis rōne reddat. **Acceptabile.** qm tibi
 placeat z nos tibi acceptabiles efficiat. **Ita**
 vt panis in altari posit? fiat nobis corpus
 qz corpa nra viuificet. ne etnalitē moriamur.
 z vinū sanguis. qz aīas nras sanctificet. ne
 pperire dānemur. z h dilecti filij tui dñi nri
 iesu christi. qz scz xps corpus z aiām saluare
 pōt. **Sequit.** Qui pdic qz pateret. h est qm
 ra feria an paralceue. accepit panē in scās.
 vsqz bndicte. **Nota** qz in h loco signuz crucez
 cū verbo sonat. **Sciendū** autē qz scā trini /
 tas in h loco cū sacerdote panē z vinū mi /
 rabili z occultā z ineffabili bndictiōe his s /
 bis placis. **Hoc** est corp? zc. **Hic** ē calix zc.
 veraciter bndicte panē z vinum in vez cor /
 pus z sanguinē xpi mutādo. **Sequit.** Si /
 mili mō. **Postqz** autē sacerdos hec oīa pagit
 man? ad modū crucez adytraqz cornua alta /
 ris extendit passionē dñi repñtās. z nihil /
 omni? p hoc insinuās qz xps dñs p iudeis
 z gentibz passus est qz in vtrisqz cornibz al /
 taris designati sūt. vt dictū est. ita vt ipi ad
 viā veritatē redeāt z fidē catholicā imitent
Hunc autē videnduz est qre in missā sacer /
 dos corp? dñicū in altū leuat z fidelibz astā /
 sibz ostendit.

Qpus dñi nri iesu christi mults de
 causis eleuatur a sacerdote i missā.
 Quaz pma z pcpua est ad gratiaz
 dei pīs quā pctis nris pdidi? obtinendaz.
 Solo em pctō offendit z irritat. sicut dicit
 ps. Irritauerūt deuz in adinuētiōibz suis.
 Sacerdos igit? eleuat in altari corpus xpi.
 qsi d. **Qp** celestis peccauim? z te ad iracū /

diam puocauim?. **Sed** nūc respice in faci /
 em xpi filij tui que tibi pñtam? z te ab ira
 ad misericōdiam puocam?. ne ergo auertas fa /
 ciem tuā a puero tuo. scz a filio tuo. sed me /
 mēto qz dixeris de eodē filio tuo. **Hic** est fi /
 lius me? dilectus in q mibi cōplacui. **Cor /
 rige** g in nobis misericorditē ppter eu z qcqd
 inuenerz corrigendū. z cōuerte nos ad te. et
 auerte irā tuā a nobis. **Scda** qre eleuatur
 est ad impetrādum z obtinēdū omne bonuz
 quo in pñti vita z futura necessarū sumus.
Bonū igit? qd in hac vita indigem? est par /
 pectoris quā nemo nisi a pctō mortali solu /
 tus hze potest. **Hec** est par de q xpus dixit
 discipul. **Pacē** meā do vobis. **Scdm** bo /
 nū est caritas. z hec vtus valet ad pñtem et
 ad futurā vitam. **Caritas** nāqz in hac vita
 hoicem dirigit. z ad vitā etnā pducit. **Unde**
Joh dicit. Qui manet i caritate i deo ma /
 ner. **Eleuat** g sacerdos corp? xpi. q. d. circū /
 stātibz. **Si** obtinere vult? qd cupitis. pazez
 inē vos habete. z charitate mutua diligite.
 qz xps p mortē suā nos do z angel pacifica /
 uit. z p caritatē nob eterna gaudia cōpauit
Tercio eleuat corp? xpi ad remōrandum
 ius nrm qd hēm in celo iā in spe. sz tandez
 habituri sum? in re. **Ius** nrm qd in celo ha /
 bem? est vita etna. **Uñ Jo.** i suo euāg. poit
 verba xpi sic dicent?. **Ego** veni in mūdū vt
 oīes imitatores mei. s. vitā habeāt in pre /
 senti. z habeāt habūdanti? in futuro. **Uñ**
 hoc ius nrm scriptū est in pñuilegio nro. i.
 in xpo. z h stilo ferreo. qz lancea lar? ei? ap /
 tum est. z pedes z man? clauis pñre. **Unde**
 eleuat sacerdos corpus xpi in altari. q. d. **O**
 vos angelici spūs. qz hic pñtes assistitis. te /
 stes sitis qz vita eterna nri iur? est. z ad hoc
 pfirmandū eleuam? pñuilegiuz nrm. i. xpm
 p nobis passum. **Quarta** rō est. qz eleuatur
 corp? xpi ad oñdēdā potētiā dei. **Magna**
 em est potētiā dei. qz ad plationē istoz sbo /
 rū. **Hoc** est corp? meū. panis in corp? xri /
 sti trāsubstantiat. hec ē mutatio dextere ex /
 celsi. z trāscendit oēm sensum. **Eleuat** g sa /
 cerdos corp? xpi. q. d. prius vidist? panē in
 altari. sed mō psecratiōe pacta videte verū
 corpus xpi. **Si** g de? tam potentē potuit ta /
 lē mutationē facere. potēs est z nos muta /
 re de culpa ad grām. z postmodū ad gloriā.
Quinta rō. qz eleuat corp? ad declarandaz
 sapiām dei. **Pira** em z inenarrabili sapi /
 entia se oñdit xps nobis inuolutū. de q in /

Ecce agn⁹ dei zc. **I**te abel a fratre suo cayn
 ino ceter occidit. z xps a fratrib⁹ suis iudeis
 sez malis pimis z neqat. **A**braa obediuit do
 ad imoladu filiu. xps fact⁹ e obediens p⁹ vyls
 ad morte z i man⁹ p⁹is tradidit spm. **M**el
 chisedech obtulit panem z vinu. vt in **Gen. le**
gii. Erat esu sacerdos dei altissimi. **E**t xps
 in altari sub specie panis z vini corp⁹ z san
 guine suu offert deo p⁹ nobis. ipm nobis
 pacificas. **N**am melchisedech fuit rex sale. id e
 pacis. xps aut⁹ dz in h loco abel rone innocen
 tic. **A**braa rone obediencie. melchisedech rone
 clemencie z sanctitatis eximie. **U**n sequit. sc^m
 sacrificiu. immaculat^a hostia. **H**ec verba leo
 papa canoni addidisse legit. **S**upplices te
 rogam⁹. **I**n h loco declinatio sacerdotis si
 gnat inclinatioz xpi qn inclinatio capite tra
 didit spm. **D**eberet g fideles in h loco cu sa
 cerdote fidelissime se huiare. z deo aias su
 as p⁹intima suspiria comedare. **N**am in hac
 clausula qua leo papa magn⁹ coposuit vsqz
 ad memeto. ta pfunda z ipscrutabilia posi
 ta sunt yba. vt de eis beat⁹ Grego. q. de re i
 effabili peni⁹ locut⁹ sit. **D**ic em sic. **I**ube h
 pferri zc. **Q**uis fidelium dubiu z hre possit in
 ipa imolatioz hora. ad sacerdotis voce celos
 aperiri. angeloz choros interesse. ima sum
 mis sociari. trena celestib⁹ iungi. vnusqz ex vi
 sibilib⁹ z inuisibilib⁹ fieri. **I**te alibi. **U**no eo
 diez rpe ac moito z i celu rapit ministerio
 angeloz ad associadu corp⁹ xpi. z an oculos
 sacerdotis i altari videt. **H**ucusqz Gregori.
 magn⁹. **S**aluo em oculo celest⁹ oraculi eccie
 sacro. possunt hec yba simplic⁹ itelligi. **I**u
 de beci. vora fidelium supplicatioes z pces per
 ferri p man⁹ sancti angeli tui zc. **S**i ei tho
 bia orate angel⁹ pces ei⁹ obtulit deo. quato
 mag⁹ qn xps cu sacerdote orat z pces z ob
 latioes ppli offerunt in celu. imo ipe xps ma
 gni p⁹lii angel⁹ pces eccie in missa deo p⁹
 offert z gram refert. **U**n **A**mb. **N**o dubites
 inqt assistere angelos qn xps assistit imola
 tus. **S**equit. **I**n sublime altare tuu. h itelli
 git esse sancta trinitas. de q legit. **N**o ascen
 des p grad⁹ ad altare meu. qd e dicere. **E**q
 litate trinitatis crede. no descensione vel ascen
 sione sic fit in gdu. **Q**uid a heretici putat pa
 tre maior filio. z hi conat ascendere ad alta
 re. h repellunt a filio. q dic. **E**go z p⁹ vn⁹ su
 mus. **Q**uid a etia heretici de h altari conat
 descendere. putates spm scm minor esse filio
 z p⁹. z hi reuerberat a patre z filio in sacra

scriptura q dicit. **S**pus vbi vult spirat. **E**t
Jo. dicit. spūs est de⁹. z idē dicit in simbolo
 athanasij. **Q**ualis p⁹ talis fil⁹. talis spū⁹
 sanct⁹. **I**n respectu diuine maiestatis tue. **A**l
 tare sancte trinitatis dz sublime. id est. inac
 cessibile puro boi. vel incōprehensibile. **S**ed
 sacrificiu altaris. s. hostia salutaris dñs n⁹ ie
 sus xps p morte ad h altare coetern⁹ p⁹ in
 trouit semel. eterna redēptioe inueta. sic d⁹
 cit ap⁹lus. z apparuit vultui dei. p nobis i cō
 spectu diuine maiestatis ip⁹ p⁹is. **U**ti. i. q⁹tin⁹
 v⁹ vt q ex hac altaris pncipatōe o sancte p⁹
 sacrosanctū filij tui corp⁹ z sanguine sumpserit
 mus digni sic decet cōmunicādo. **O**mn⁹ bñ
 dictioe celesti z gra repleamur p eūde dñm
 n⁹ m **J**hm xpm. **I**n his trib⁹ signis intelli
 gi dat q necesse habem⁹ vt dñs de⁹ distribu
 at corp⁹ n⁹is castitate. qd in pmo signo in
 telligit vbi dz. z sanguine sumpserim⁹. **I**n
 stus em (vt **A**bacuc ait) ex fide viuut. z aima
 hois in sanguie est. sic dicit moyses. **I**te ne
 cesse habem⁹ vt de⁹ tribuat nob cognitionē
 purā. qd in tertio signo intelligit. qz faciete
 nus sup caput z pecc⁹ impmif vbi cogitatio
 nū sedes est. **E**rgo si seruauerim⁹ z amaue
 rim⁹ corp⁹ castitate. aiaz puritate. **B**ñ d⁹
 ctioe z gra in celis merebimur repleti. **I**te
 Inclinatio sacerdotis in h loco inclinatioem
 capitis xpi i morte signat vt dictū est. **I**nclia
 to em capite tradidit spm. z tale fecit testam
 tum fm **A**mb. q dicit q auctor pietatis i cru
 ce pendēs in singularib⁹ negocijs pietatis
 officia diuidebat. psecutioem ap⁹lis. pacē di
 scipulis. corp⁹ iudeis. patri spm. xgini para
 nymphū. latroni padisum. christianis peni
 tētib⁹ cruce cōmendabat. **E**rgo tollam⁹ cru
 ce ei⁹. qd i duob⁹ signis q sup corp⁹ z sangui
 ne sūt itelligit. qz p mortē ei⁹ a duplici mor
 te. s. corp⁹ z aie liberamur. **S**i tñ p⁹essionē
 ei⁹ in mēte seruam⁹. qd in tertio signo expri
 mit. **N**am si cōpatimur z cōregnabim⁹. sic dicit
 paul⁹. **I**te in trib⁹ signis q in hoc loco fiunt
 quidā diuersas passioes xpi itelligi volūt
 corp⁹is. z p flagella dissecatioem q ad primū.
 sanguis effusione q ad scōm. faciei velatioz
 quo ad tertiu. **U**n sic xps p passionē suā de
 hoc mūdo trāsitur⁹ p⁹ spm cōmendauit.
Sic et nos fidelium defunctor⁹ de h mūdo p
 mortē migratiū z in fide catholica decedēti
 um oipotēti deo cōmēdam⁹. ppter qd subdi
 tur. **M**emeto dñe zc. **A**ttēdendū est q pia
 mater eccia nō solū p viuus s⁹ etia p defunct⁹

Expositio misse Bonaventure

in psona sacerdotis fideliter intercedit. certissime credens quod preciosus sanguis christi non solum pro vivis sed etiam pro mortuis ad redemptionem proficit et liberationem a penis illis dicitur. Qui nos precesserunt cum signo fidei. i. caritate. In quo fideles ab infidelibus discernunt. De hac liberatione dicit propheta ad christum. Et tu in sanguine testamenti tui extraxisti victos tuos de lacu inferiori. scilicet de inferno superiori. Zach. ix. Non est autem orandum pro eis qui sunt in inferno inferiori. quia ibi nulla est redemptio. et quos pro certo damnatos scimus. quia ut dicit Augustinus. Si sciret proferre meum esse in inferno ubi nulla est redemptio. non propter orare pro eo quod pro diabolo. Orandum est ergo pro fidelibus defunctis. Qui dormiunt in somno pacis. i. nulla heresi vel discordia vel impenitentia ab unitate ecclesie segregati sunt. licet forte aliqui credebantur vel correctione digna dereliquerint de his modo. Et sacerdos de primo orare pro presbitero et matre. postea pro sibi commissis. non tamen nominentur sic super dictum est. sed memorat. Et sequitur. **D**ibus in christo descendentibus. Illi enim mortui in christo requiescunt qui in christo moriuntur. sic in Apocalypsi legitur. **S**equitur. **L**ocum refrigerii in quo lazarus evangelice habitabat. lucis. scilicet christus qui est lux mundi. Ipse enim est lumen vivendum. Unde psalmista. Ut placeat cor deo in lumine vivendum. et pacis. de qua pace dixit si meon. Hinc dimittit. usque in pace. ut indulgetur pro christo dominum nostrum. Qui enim indulgentiam misericorditer iudicem placat et vincit. **S**equitur. **H**obis quod per totum. quod dicitur sic dicit iohannes apostolus. Si dixerim quod non peccavi. non habeo. nos ipsos seducimus. et veritas in nobis non est. Et non est homo qui non peccet licet infans unius diei super terram. **M**ulti namque ex misericordia dei sine peccatis mortalibus vivere possunt. sed sine venialibus raro. **S**equitur. **D**e multitudinis miserationum tuarum sperantibus. **S**i enim latro in cruce pedens perterritus et confertens veniam meruit. quare non mereret christianus misericordiam et veniam peccatorum perterritus et confertus. **U**nde et vox expressio et cordis tuis manu de preterita strictione et confessione latronis in cruce pendens ad dextram latro deo designat. Ipse enim perterritus corde confertus est. et socio suo in sinistro latere pedem dicit. **H**os quidem digna facti recipimus. Et respondit dominus. **A**me dico tibi hodie mecum eris in paradiso. **U**nde sequitur. **P**arte aliquam et societate. **J**ohannes chrysostomus dicit quod latro qui in cruce deum confertus est omnes sanctos in regno pervenit. **N**ec mirum ipse enim dominum in celo regnare profitebatur. quod ab apostolo petro in terra negabat. pro quod in te illic dicit quod serventer penitentes interdum tepidos

sanctos in regno perveniunt. **B**eata virgo et apostoli adhuc in terra fuerunt. **S**anctus iohannes baptista et alii patriarche et prophete adhuc in limbo detinebantur quoniam dicitur latroni. **H**odie cum eris in paradiso. i. eris in gaudio. quia ubi christus est ibi gaudium est et paradus et lux et pax et iocunditas. **I**pse enim christus est lux et pax. **C**hristus enim celum illuminat sicut de superna hierusalem dicitur in Apocalypsi. **I**pse enim agnoscit. i. christus illuminat eam et factis gaudium infundit. **U**nde. **G**audent etiam anime sanctorum qui christi vestigia sunt secuti. quia sequuntur agnoscit quocumque ierit. **D**e hac societate in hoc loco dicitur. **S**ocietate donare digneris cum tuis sanctis apostolis et martyribus. **Q**uod dicitur hic intelligi **J**ohannem baptista. **E**xpositores autem **J**ohannem evangelista. **A**ntem enim in principio canonis sit cum ceteris apostolis nominatur. nominatur tamen hic. quia duplici privilegio gaudet. scilicet apostolatus et virginis. **A**moris christi privilegio merito secundum locum sortitur in canone. et cum **S**tephano qui etiam virgo et martyr fuit. **I**n veteri testamentum **J**acob patriarcha dilexit **J**oseph propter quod ceteros filios. eius dupliciter hereditate tribuit quam tulit in arcu et gladio de amore omnium populo. **E**t christus huic discipulo et carissimo filio dupliciter hereditate et honore tribuit ut supra. **R**otandum quod sancta felicitas vidua mater in hoc loco canonis sanctis virginibus atepone et profertur. **E**t licet hoc fortatione antiquitatis sit factum. ita ut privilegio virginis non deroget. **T**amen secundum Augustinum in hoc loco dicitur intelligi quod serventes et vere penitentes regines rediosas et accidiosas creantur divinis prece conant. **U**nde sequitur. **I**ntra quodrum consortium. scilicet pro christo dominum nostrum. **Q**uia veniam desiderat iram iudicis placat et misericordiam provocat propter quod quidam penitens dicit. **M**iserere mei deus secundum magnam misericordiam tuam. **V**irginitas autem si humilitate custodiat et fervore devotiois habeat magna meretur privilegia et pro gratiis gratiarum. **V**irginitas namque et martyribus et predicantibus fidei christiane aureola in celesti patria reservat. **N**ec enim tria genera sanctorum in hoc loco canonis conveniunt. **I**ntra quorum. usque ad christum dominum nostrum. pro quod se pro christo. hec omnia. scilicet pater et filius. bona creas. **L**icet enim deus pater in principio. i. in filio creaverit celum et terram et omnem creaturam eorum et cuncta que fecerat etiam valde bona ad vinum et panem que in altari offerri debent.

30
Cui non dicitur a seculo...
ate dominum...
tangan...
re...
ficus...
eres...
m...
nem...
per...
sp...
m...
u...
ad...
Et...
v...
S...

Un̄ nō solū a sacerdote s; etiā a sancta trinitate benedicunt̄ ⁊ p̄secrant̄. ⁊ in corpus xp̄i ⁊ sanguinē trāsubstātiādo viuificānt̄. sic patet in v̄bis que sequunt̄. **S**anctificas viuificas benedicis. In his tribus signis notant̄ tres dies q̄b; dñs erat in sepulcro ⁊ requieuit ab om̄i op̄e suo qd̄ patrarat. **N**isi em̄ granum fructū id est. xp̄s dñs noster cadēs ī terrā ⁊ s; quia granū mortuū est ⁊ in terra sepultū. denuo reuixit ⁊ pullulauit ⁊ fructū multū attulit ī electis. **N**ā sepultura terrā sanctificauit. a morte resurgēs mortuos viuificauit. ⁊ benedicēdo panem celestē viuīs multiplicauit. **D**ec in tribus verbis p̄dictis tā gunt̄. i. sanctificas quo ad p̄mū. viuificas q̄ ad secundū. benedicis q̄ ad terciū. **U**n̄ seq̄t̄. **E**t p̄stas nobis. subintelligit̄ sanctificatōez vt s; p̄ corp̄ s; filij tui sanctificemur. hāc viuificatōem vt p̄ sanguinem ipsi⁹ viuificemur. hāc benedicōez vt ea digne sumēdo a te benedicamur. **E**t ex h̄ est tibi deo patri om̄i potenti om̄is honor ⁊ glia in v̄nitate sp̄s̄ sancti. **S**ciendū q̄ in h̄ loco in tribus signis notantur tria p̄pter q̄ xp̄s voluit tres esse dies sue sepulture. s. que sunt ī celo restauratur⁹. et q̄ in terra reparatur⁹. ⁊ que apud inferos redemptur⁹. **U**el in tribus signis hui⁹ loci intelligit̄ sancta trinitas. sicut pater in l̄ra. **I**n p̄re q̄ dem notat̄ auctoritas. **I**n filio eq̄litas. **I**n sp̄s̄ sancto cōmunitas. **Q**uā aut̄ corp̄ xp̄i sup̄ calicē in ip̄a hora leuat̄ ⁊ cū ip̄o calix signat̄ p̄ hoc intelligi dat̄ q̄ mors a xp̄o sup̄at. vita reparat̄ ⁊ gloria dat̄. de hoc patet in verbis canonis. **P**er ip̄m ⁊ cū ip̄o ⁊ in ip̄o. **F**lora q̄ in hoc loco missa cor̄spōdet om̄ib; horis canonis. q̄ om̄ia que xp̄s passus est in ea resp̄s̄cunt̄ ⁊ memorant̄. **C**hr̄ist⁹ nāq; in matutinis passus est traditionē. sp̄s̄ uitionē. alacritates. tandem a mortuis resurrexit. **H**ora prima corā pylato derisiones. insultationes. **H**ora tertia ⁊ sicut in patris sapientia plen⁹ cōtinet̄. **D**e istis septē horis dicit̄ ps̄. **S**ep̄ties in die laudē dixi tibi. ⁊ c. **I**ste septenari⁹ numer⁹ signari potest in septē signis crucis q̄ in hoc loco fiūt cū dicit̄ **S**anctificas. viuificas. b̄ndicis. p̄ ip̄m ⁊ cum ip̄o ⁊ in ip̄o ⁊ c. **N**ā qui deū deuote laudat̄. septē donis sp̄s̄ sancti replent̄. ⁊ p̄ patrē ⁊ filiū sanctificānt̄ viuificānt̄ ⁊ b̄ndicunt̄. **Q**uā aut̄ vltimū signū iuxta labiū calicis fit cū dicit̄. **I**n v̄nitate sp̄s̄ sancti. designat̄ q̄ adheret̄ dō v̄n̄ spirit⁹ cū eo efficit̄. sicut dicit̄ ap̄ls. **S**e

quitur. **P**er om̄ia secula se. qd̄ alta voce p̄nunciat̄. ⁊ corp⁹ dñi sup̄ calicē ⁊ cū calice leuatur. p̄ qd̄ intelligi dat̄ q̄ tristitia ap̄loꝝ de passione dñi ab eoz cordib; ip̄o reuiscēte fugabat̄. ⁊ gaudiū resurrectionis annūciabat̄. **S**equit̄. **D**rem⁹. vt sic adiunāte dño a morte peccati resurgam⁹. ⁊ in eadē itez nō cadam⁹. quia xp̄s resurgēs ex mortuis iam nō morit̄ ⁊ c. ⁊ idcirco peccatū nō dñetur nobis. **N**ā qui facit peccatū (teste apostolo) seru⁹ peccati. fugiam⁹ ergo tā horribile dominuz ⁊ ad misericordē dñm ⁊ pietatis ⁊ dulcedinis reuertamur. **N**ā ⁊ pater oīum nō dedit̄ gnat̄ appellari. quia p̄r misericordiarū ⁊ de tot⁹ cōsolatiōis est. **R**euera em̄ vt deū p̄rez nostrū nominare valeam⁹. diuina in formam sum⁹ institutiōe. **F**ili⁹ em̄ qui dicit̄ coequalis patri h̄ nos docuit. ⁊ sic frater noster istituit. **I**p̄e nāq; est fili⁹ dei p̄ naturā. nos filij ipsi⁹ p̄ gratiā. **E**rgo pater noster q̄ es in celis ⁊ c. **P**etim⁹ ergo patrē nostrū. ⁊ respōdet clerici circūstantes. **A**men. qd̄ s̄m **D**ieronimū hebreū est. ⁊ sonat. vt vere ⁊ fideliter fiat. q. d. ecclesia astans sacerdoti ī missa. **D**e reuerende sacerdos q̄cquid in hac oratiōe petisti ⁊ optasti. in te ⁊ in nob̄ veraciter ⁊ fideliter fiat ⁊ cōpleat̄. **S**equit̄. **L**ibera nos q̄ sum⁹ dñe ab om̄. ma. p̄re. p̄sen. ⁊ futuris. vt tui auxilio ⁊ te miserate p̄rerita mala deleant̄. p̄sen. r̄ia vincant̄. futura p̄caueant̄. **E**t intercedēte beata ⁊ gl̄iosa s̄gine sp̄ dei geni. maria. vsq; p̄ eundē dñm ⁊ c. **I**n h̄ loco canonis fit cōmemoratio sc̄toꝝ. **I**n hac orōne om̄es sancti cōp̄hendunt̄ ⁊ includunt̄. q̄ b̄re dei genitricis ⁊ sc̄toꝝ ap̄loꝝ petri ⁊ pauli ⁊ adree noīa recitant̄. **O**ēs em̄ sancti aut̄ p̄ castitatē aut̄ p̄tutū firmitatē. aut̄ p̄ humilitatē. aut̄ p̄ virilitatē pugne. p̄ iusticia regna celoz adepti sunt. **U**n̄ in br̄a maria s̄gine designat̄ castitas. **I**n beato petro p̄tutū firmitas. **I**n sc̄ro paulo h̄uilitas. **I**n andrea virilitas pugne. p̄ iusticia. vsq; ad mortē. **S**eq̄t̄. **D**a. p̄cius pacē ⁊ c. **O**rat̄ sacerdos cū collecta p̄ pace. ⁊ h̄ip̄m bea⁹ paul⁹ instituit fieri. **S**ic dicit̄. **T**hy. ij. **O**bsc̄ro igit̄ p̄imū oīm fieri obsecratiōes. orōnes. postulatōnes. gr̄az actiōes. p̄ oīb; hoīb; p̄ regib; ⁊ his q̄ in sublimitate p̄stituti sūt. vt d̄erā ⁊ trāquillā vitā agam⁹ in om̄i pietate. **O**rat̄ ḡ ecclesia p̄ pace tempali ne impediāt̄ vel retrahāt̄ a pace sp̄iali. **S**equit̄. vt ope misericordie tue ad iuti. q̄tū ad interiorē ⁊ exteriorē religionem

Expositio misse Bonaventure

ptinet. **A** pctō sim^o sp liberi. z ab omī pcur/
barōe. Perturbamur em̄ si pctis mortalibz
guamur. z obcecat cor hūanū. prurbamur
qū nfo arbitrio relinqmur. z a nob dīnia g/
tia subtrahit z elōgat. qd ne fiat sacerdos. p
eundē. i. ppter eūdē dnm nrm **I**hm xp̄z pa/
tris filiū orat. **S**z añqz sacerdos in h loco p
eundē dnm incipiat. calicē discoopit z corp^o
dñi sup calicē leuat. diuidēa i tres pres. vnā
p̄tē in calicē mittēs. duas extra reseruās. et
añqz vnā p̄tē in calicē mittat. alta voce **P**ax
dñi pnūciat. **T**ria qz signa crucis cū corpo/
re xpi in calicē signat. **E**t qd h significet bre/
uiter videam^o. **E**t pmo qre hostia diuidit i
tres pres. quā cām **S**ergij^o papa determi/
nat sic. **T**riforme est corp^o xpi. Pars hostie
in calicē missa corp^o xpi qd a mortuis resur/
rexit z anie vnitū est mōstrat. Pars comesta
ambulans adhuc sup terrā. Pars in altari
vsqz ad finē remanēs. mēbra xpi esse corpo/
ra sc̄toz. vsqz ad finē mūdi in sepulcris qui
escētia designat. **D**iuidit aut sub forma pa/
nis in altari corpis xpi spēs nō essentia dei/
tate i sua vnione pmanēte. q diuidi nō pōt.
Sz in q re fiat corpis xpi diuisio v̄l fractio
ōndit **Aug^o**. dicens. **D**ñi xp̄s māducat. reficit
nō deficit. **H**ā z xp̄s carnalē sensum discipu/
loz redarguit q putabāt et carnē sic aliā di/
uidendā in pres z i morsus lacerādā. **D**iui/
dit aut forma vel spēs. **C**ōsecratiōe nāqz p/
acta corp^o xpi sub accidentibz panis velaf. q
accidētia sunt color. sapor. q̄litas. quāritas.
z forma. **S**ubstātia nāqz panis z vini in cō/
secratiōe p v̄ba xpi resecat sz accidētia rema/
nēt. **H**ā si accidētia auferrent. sacerdos mis/
sam nō pficeret sz terreret. vn̄ in h fragilita/
ti humane psulit. **P**ossunt g in tribz p̄tibz
eucharistie tres sube in xpo signari. scz dei/
tas. corp^o. z aīa. **Q** aut vnā p̄ticula in calicē
mittit. p hoc intelligi dat q caro xpi in pas/
sione mortua est. z aīa immortal. z deitas i/
passibilis. z h due p̄ticule extra calicē reserua/
te representāt. **I**te in tribz p̄tibz eucharistie p̄tē
sancta trinitas designari. **Q** igit p̄ticula i ca/
licē mittit. duabz extra remanētibz. figurat
q licet idiuisibilia sint opa trinitatē. tamen
fm **Augu.** ad solū xpm p̄tinet caro. g pars i
calicē missa incarnatū z passum solū xp̄z dei
filiū designat. **D**ue v̄o pres extra calicē s̄ua/
te. imunitatē carnis p̄tis z spūsc̄ti figurant
Nō em̄ p̄tē vel spūsc̄ti est incarnat^o l' pas/
sus. vt dic̄ **Aug^o**. sed incarnatio ad solū xp̄z

perinet. **Q** aut in diuisibilia sancte trinitatē
sint opa. sacerdos innuit cū hostiā diuidit.
dicens nāqz ad patrē. **P**er eundē dnm nrm
iesum xp̄m. vsqz. qui tecū viuūt z regnat. vnā
fractionē facit. ac si dicerz diuidere videor i/
diuisibile. z si xp̄s mortu^o est ex humilitate.
viuūt tū ex s̄tute diuinitatē. in qua semp cū
patre exitens nunqz recessit a patre. **L**ū v̄o
dicit. **I**n vnitate spūsc̄ti. hāc eucharistie
facit fractionē. ac si diceret. licet spūsc̄ti
obumbrasse s̄gini legat in s̄ceptiōe filiū. tū
a patre eternalitē pcedens spūsc̄ti. p̄tēnt
filiū nunqz deseruit. sz sancta trinitas idiu/
sa pmanet. **P**er oīa secula seclōz. **I**te eucha/
ristia i tres pres diuidit. i hoc tres pres cor/
poris xpi (qd est ecclesia) figurant. scz caput
cū membris. **U**na ps est ipm caput. s̄. chri/
stus p̄mitie dormientiū. **A**ltera ps aīe sc̄to/
rum in celo triūphantiū. **T**ertia ps in terra
militantiū. **Q** aut due pres sc̄toz sum extra
calicē seruant. p hoc intelligi dat q xp̄s re/
surgens ex mortuis iā non morit. mors illi
v̄ltra zc. z qui cū ip̄o sunt sancti. **U**n̄ i **A**poc
legit. **N**ō eluriet neqz s̄riet ampl^o zc. **T**er/
tia vero ps in calicē ponit. z signat eos qd
huc in pugna vel militia passionis hui^o mū/
di existūt. **I**te eucharistia in tres pres diui/
sa. tres ordines eccleie significat. s̄. virginum.
viduaz. z iugatoz. **D**ue ergo pres extra ca/
licē seruare. ceubarū z sanctimonā virginū
z viduaz representāt. **H**ā fm apostolū. s̄go z
innupta cogitat q dñi sunt. **T**ertia vero ps
in calicē missa statū cōiugatozū z passionem
designat. **U**n̄ ip̄e apostol^o dicit. **Q**ue ar nu/
pta est cogit at q sunt mūdi. id est. de passio/
nibz diuersis cōiugatoz tā in rebz q̄ i aīis.
Dic̄ em̄. **T**ribulatiōez aut carnis habebūt
almōi. id est. iugati. **O**ffer̄ aut hostia xp̄i
altari. vt s̄gines z vidue in sanctimonia ple/
uerent. z p adiutorio cōiugatoz ne in tribu/
lationibz hui^o mūdi positi desperēt. **I**te eu/
charistia in tres p̄tes diuidit. z offer̄ ad tria
designata in his versibz. **C**orpus in partes
xpi diuisio fit tres. **T**incta dat viuus. sed ps
nō tincta supnit. **E**st donāda reis tertia ps
iustificādis. **I**sti verus sic intelligunt. **P**ri/
ma ps missa in calicē offer̄ p viuus xp̄ianis
qui in miserijs z p̄ssuris hui^o mūdi affligi/
tur z patiunt. quatin^o deus mitigare dignetur
afflictiōez eoz. **A**ltera ps extra calicē re/
seruata offer̄ ad laudē z ad gloriā sanctoꝝ
qui iā triūphant in celo in regno celoꝝ am.

Tertia ps offert p his q sunt i purgatorio. vt a penis cit⁹ liberent⁹ z absoluant⁹. q⁹tinus z tpe anime in sinu abrae. hoc est in gaudio z refrigerio assumantur z gloria sicut ceteri sancti pfruant⁹. Sequit⁹. Anteq⁹ tertia p⁹culā in calice mittat. par dñi alta voce pñū/natur. p qd⁹ dat⁹ intelligi q⁹ xps a mortuis re surgens triplice pace discipulis annūciauit scz pace t⁹pis. pectoris. z eternitatis. **Hec** pa cis tria genera designata sunt in tribo signis crucis que sacerdos facit cū corpe xpi intra calicē dices. **Par** dñi sit zc. z respōdet chor⁹. **Et** cū spiritu tuo. q. d. **Tu** nob⁹ pacē opras. z eadē par cū spū tuo maneat. quatin⁹ totus in spū mysterijs diuinis insistas. z spiritua/ ligandio plen⁹ fias. **Hec** triplex par in tri bus osculis designat. quia sacerdos altare tribo vicib⁹ osculat. s. in pncipio misse. in me dio. in fine. **Hā** cū christ⁹ nasceret in princi pio t⁹pis pacē fecit attulit. vt ad edictū vni⁹ boia describeret vniuersus orbis. **Hec** par designat in pmo osculo. qd⁹ i initio misse sa cerdos altari impmit. **Secūda** par ē pecto ris. z signat in secūdo osculo qd⁹ sacerdos fa cit i canone qñ dicit. **Supplices** te rogam⁹ **Christ⁹** nāq⁹ cuz mortē p nobis ptulit nos deo z angelis pacificauit z pacē pectoris no bis donauit. **Et** ad hāc pacē cōfirmādam. pect⁹ z lat⁹ cū lancea aperiri voluit. z ad pa cem sui cordis nos intromisit. **Tertia** par eternitatis figurata est in vltimo osculo al taria. **Christ⁹** nāq⁹ cōsummatis omib⁹ que de eo scripta fuerūt in lege z pphetis. post in celū ascēdens patri nos recōciliauit. sic z mis sa pacē eternitatis nob⁹ parauit. **Sz** norandū q⁹ a dñica oratiōe vsq⁹ ad finē mis se iterdū silētiū celebrat. z iterdū a sacerdo te cāt⁹ l a dero alta voce ichoat. p h⁹ intelligi dat q⁹ xps resurgēs ex mortuis iterdū silē tium meror⁹ a cordib⁹ discipuloz p suā dul cissimā apparitōz z salutationē fugauit. **Ali** quādo pō corpalē p⁹sentiā ab eis auferēs. se z quādo voluit occultauit. **Legit** etiā chri/ stum infra qdraginta dies apparuisse decies post resurrectionē. z interim quoties voluit se occultasse. **Hā** in ipsa die resurrectionis qñ quies. in ascēsiōe bis. vt christ⁹ suā resurre ctionē cordib⁹ discipuloz z ascēsiōis glori am eoz mētib⁹ ipmeret. et vt ipi discipuli q⁹ sursum sune saperēt. nō que sup terrā. **Ete** re aut apparitōes intra qdraginta dies fa cte sunt. **Hāc** aut vicissitudinē sacerdos in

missa ab oratiōe dñicavsq⁹ ad finē misse (vt dictū est) subtil⁹ iam cantādo pulcerrime rep⁹sentat. **Sequit⁹**. **Agn⁹** dei. qd⁹ **Sergius** papa instituit. vt cū fractiōe corpis domini deuotissime cāteretur. **Dicitur** aut agnus ab agnoscēdo. quia matrē suā in magno grege p balatū agnoscit. **Sic** christ⁹ in cruce posi tus patrē agnouit p obediētiā. quia factus est ei obediēs vsq⁹ ad mortē zc. **Itē** agnouit matrē p debitā reuerentiā. quia eā dulcissi mo discipulo suo iohāni cōmendauit i mor te. **Christ⁹** est agn⁹ ppter innocentia. quia in nocēter occisus est. z ideo plangēdus est **Jō** canit ecclesia. **Plangēt** eū quasi vnigenitū. qā innocēs de⁹ occisus est. **Lātam⁹** g⁹ter agn⁹ dei. q. d. agn⁹ dei qui agnouit patrē p obe diētiā. matrē p reuerentiā. miserere nobis agn⁹ dei qui collis peccata mūdi p innocēti am. dona nobis pacē. **Itē** agnus dei ter cā tam⁹ vt liberemur a malis pteritis p⁹sentib⁹ z futuris. **Post** hoc osculū pacis amic⁹ por rigimus an⁹z cōicemus. qd⁹ **Innocēt⁹** pa pa instituit **In** hoc signat q⁹ omnis amaritu do corpis a nobis sepanda est. quia si ab in uicē discordam⁹. in xpi corpe nō manemus. sicut dicit apl⁹ z euāgelista **Johes**. **Om**is qui odit fratē suū homicida est. z scimus q⁹ omnis q⁹ odit fratē nō habet p⁹te in regno di **Teneam⁹** ergo pacē t⁹pis cū primis. pacem pectoris cū nobismetipis. scz omēs hoines in xpo sinceriter diligēdo. vt pacē eternitat⁹ cōsequamur in celis adiuuāre dño nro **Je su zc.** **Postea** mittit sacerdos parē hostie in calicē dices. **Fiat** hec cōmixtio. **Quid** autē hoc significet super⁹ p⁹cractatū est. nisi q⁹ sa cerdos in hac clausula salutē mētis z corpo ris sibi z omib⁹ sumētib⁹ corp⁹ dñi eropiat. z ad vitā eternā pmerendā z capefcendā p⁹ paratio salutaris fiat. **Hec** em valde neces saria sunt corp⁹ xpi sumere volentib⁹. vt sa lutē mētis z puritatē cordis habeāt z mun dam cōsciētiā ad vitā pmerendā. **Deinde** sequit⁹ oratio. **Dñe** iesu xpe. **In** qua oratiōe petunt tria. a peccatis liberatio. pceptoz di obeditio. z a deo nunq⁹ separtio. sicut patet i littera. **Post** hāc ordēmem memoria dñice pas sionis breuiter z memoriter cū omi deuoti one habēda est cōtrito corde z cōsciētiā nō ficta. **Hic** attendendū est q⁹ a sacerdote post hāc orationē dicendū est sub silētiō **Amen**. qd⁹ alibi nō fit in canone nisi post pater n⁹ et in hoc loco. **Sacerdos** em canonē tacite le

Laudismus crucis

git. et ideo nemo ei respondet amen. nec ipse sacerdos in quocumque loco canes subiungere debet amen. excepto quando canonem finit post hanc orationem. *Domine deus. Amen.* Finito canone sacerdos se applicat ad susceptionem sacrosanctae hostie. Quidam enim sacerdotes de manu quaedam de patena sumunt. Hi quod patena corporis christi sumunt sumunt in latitudine charitatis. quae in patena figurata est. Interim carat communio. hoc est quod discipuli gaudium resurrectionis mutuo sibi nunciaverunt. Post hoc sequitur oratio. et signat quod undecim discipuli in galilea videntes dominum adorauerunt.

Itē signat quod in caelis pro nobis orat. representatione suae passionis et vulnerum. et quod postea iterum se ostendit. Et post hoc dicit. *Itē missa est.* et plim benedictio. Quod signat quod veniet in iudicio et se nobis ostendit. et fidelibus suis dabit benedictionem suam. et tunc leti vadent ad mansiones suas. de quibus dicit in *Johanne.* In domo patris mei mansiones multae sunt. Ad quas mansiones nos perducatur ipse pontifex et sacerdos. qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat. Amen.

Finit expositio missae sancti Bonaventurae.

Laudismus de sancta cruce quem cecinit

venerabilis Bonaventura episcopus cardinalis cordis de visceribus

Recordare sancte crucis. qui perfectam vitam ducis. delectare iugiter.
Sancte crucis recordare. et in ipsa meditare insatiabiliter
Stes in cruce christo duce. donec vivis in hac luce. modo. penultimo dubio
Non quiescas non tepescas. in hoc cresecas ut calefacas. cordis desiderio
Ama crucem mundi lucem et habebis christum duce. per aeterna secula
Cruce corpus circumcinge. hanc costringe manu pingue. cofigurando singula
Cor in cruce crux in corde. absque sordibus sic cum corde. que tranquillum faciat
Lingua crux efficiat. cruce promat et loquat et nunquam deficiat
Cruce in corde crux in ore quodam intimo sapore. det tibi dulcedinem
Cruce in membris domine et ubique situet. intra totum hominem
Cor a cruce sorbeat et in illam rapiat. amoris incendio
Dissipata carnis rixa. mens sit tota crucifixa spiritali gaudio
Specialem fer amore et precipuum honorem. cruce salutifere
Cum feruore medullarum. nisi virum tuum velis hanc diligere
In preclara cruce stude et in ipsa te reclude. magna cum leticia
Christo sis confixus cruce ut tu valeas perducere ad celestia
Quere cruce quere clavos. quere manus pedes cauos. quere fossa lateris
Ibi plaude ibi gaude. sine fraude summa laude quantumcumque poteris
Istud pactum non sit fractum. cruce procedat omnem actum. ut succedant prospera
Cruce est optima medela contra zabolentis tela. valde salutifera
Sis in cruce christi totus. prompto animo deuotus. iubilo dulcedinis
Seruum dei cruce defendit comprehendit et ostendit. vitam rectitudinis
Cum temptat et afflicus. derelictus quasi victus. et inter angustias
Non sis piger neque lentus. sed sollicite intentus. cruce fronte munias
Cum quiescis aut laboras. quando rides quando ploras. doles siue gaudeas
Quando vadis quando venis. in solatijs in penis. cruce cor de teneas
Cruce in omnibus perisuris et in grauibz et duris. est totum remedium
Cruce in penis et tormentis est dulcedo pie mentis et vix refugium
Cruce est porta paradisi. in qua sancti sunt confisi. qui vicerunt omnia
Cruce est mundi medicina. per quam bonitas diuina fecit mirabilia
Cruce est salus animarum. verum lumen et preclarum. et dulcedo cordium
Cruce est vita beatorum et thesaurus perfectorum. et decor et gaudium
Cruce est speculum virtutis. gloriose dux salutis. cuncta spes fidelium
Cruce est decus saluandorum et solatium eorum a quo desiderium
Cruce est nauis cruce est portus. cruce delicia. ortus. in quo florent omnia
Cruce est fortis armatura et pretio securus. conterens demonia